

Către: Parlamentul României,

Comisia specială de anchetă a Senatului și Camerei Deputaților pentru
verificarea aspectelor ce țin de organizarea alegerilor din 2009 și de rezultatul
scrutinului prezidențial

*Stimate domnule președinte Mihai Fifor,
Stimați membri ai Comisiei,*

Vă mulțumesc pentru invitația pe care mi-ați adresat-o. Având în vedere
legislația în vigoare, prevederile constituționale și faptul că nu sunt funcționar public și
nu mai ocup o demnitate în stat, vă informez că am luat decizia de a nu face o
depoziție în fața Comisiei constituite.

Vreau să vă asigur de tot respectul pentru demersul dumneavoastră și
autoritatea Parlamentului, instituție fundamentală a oricărei democrații și a oricărui stat
de drept. Aprecierea mea este dublu motivată și de faptul că plenul reunit al Senatului
și Camerei Deputaților m-a votat în funcția de președinte al Autorității Electorale
Permanente în 2012 și din această postură, am colaborat foarte bine.

**Decizia mea este una îndelung cântărită și are la bază exclusiv rațiuni de
ordin personal.** Din respect pentru dumneavoastră și pentru instituția Parlamentului,
aș vrea să vi le împărtășesc.

Așa cum sunt convinsă că știți, în plină campanie electorală pentru alegerile
parlamentare din decembrie 2016, Direcția Națională Anticorupție m-a reținut și apoi
arestat într-un dosar în care se anchetau presupuse fapte de corupție. În fatidica zi a
reținerii, copilul meu m-a implorat cu lacrimi în ochi să vin seara acasă la el. Știind că
**nu am comis niciodată vreo ilegalitate cât timp m-am aflat în fruntea Autorității
Electorale Permanente,** l-am asigurat că mă voi întoarce repede. Numai că
Purgatoriul reprezentat de drumul spre libertate, în condițiile în care faptele nu au fost
dovedite și arestarea s-a realizat pe baza unui denunț mincinos a unei condamnate
penal pentru fapte de corupție și cu alte dosare în care este inculpată, a durat extrem
de mult: mai bine de trei luni, fără respectarea drepturilor fundamentale. Mai mult, prin
încălcarea drepturilor omului. În acest răstimp, întreaga familie a suferit extrem de
mult, iar băiatul meu a intrat într-o stare de depresie extrem de accentuată din care nu

și-a revenit nici acum pe deplin. Nu doresc nimănui să treacă prin experiențele traumatizante, umilitoare și nedrepte prin care am trecut eu în aceste luni.

Atunci când a auzit că sunt chemată la Comisia pe care o reprezentați, din nou cu lacrimi în ochi, copilul mi-a cerut să nu merg, pentru că „nu vrea să fiu luată din nou” și că, fără mine, nu poate trăi. Sunt fost președinte al AEP. Înțeleg care sunt obligațiile morale și de reprezentare care decurg de aici, recunosc și apreciez autoritatea și acțiunile Parlamentului, dar, înainte de toate, sunt mamă și îmi iubesc băiatul mai mult decât orice altceva pe pământ. Iată de ce am notat că stau departe de viața publică și de ce nu dau curs invitației dumneavoastră.

Cu toate că nu doresc să depun efectiv o depunție în fața dumneavoastră, aș vrea să lămuresc, prin această adresă, ceea ce cunosc legat de alegerile prezidențiale din decembrie 2009. Poate aceste informații și aprecieri vor contribui la conturarea unei imagini mai clare privind procesul electoral desfășurat atunci.

Înainte de toate, vreau să vă reamintesc că, la acel moment, eu ocupam doar un post de vicepreședinte AEP. Șeful instituției era domnul Octavian Oprea, propus și susținut de PSD și care, conform informațiilor din presa vremii, era un apropiat al liderului PSD Viorel Hrebenciuc, șef de campanie al candidatului Mircea Geoană. Drept dovadă, supun atenției dumneavoastră următoarele articole de presă:

- <http://www.hotnews.ro/stiri-archiva-1219747-autoritatea-electorala-permanenta-este-mainile-lui-hrebenciuc.htm>
- <http://www.hotnews.ro/stiri-archiva-1228546-pui-guzdanului-rozaliu-roade-autoritatea-electorala-permanenta.htm>
- <http://evz.ro/autoritatea-electorala-smulsa-din-ghearele-psd-419150.html>

Domnul Oprea nu a semnalat nici atunci, nici mai târziu nereguli în îndeplinirea atribuțiilor AEP în procesul electoral de la alegerile prezidențiale din 2009. Fie și numai în această perspectivă, este destul de evident că Autoritatea Electorală Permanentă nu a jucat vreun rol în determinarea câștigătorului scrutinului prezidențial.

De altfel, la acel moment, AEP avea doar patru atribuții mari:

1. Reglementarea modului în care se derulează campania electorală și procesul electoral.
2. Centralizarea efectivă a datelor venite de la birourile electorale județene prin intermediul Serviciului de Telecomunicații Speciale

- 3. Comunicarea datelor către public.
- 4. Asigurarea personalului tehnic la Biroul Electoral Central.

De organizarea efectivă a alegerilor, se ocupau Ministerul Administrației și Internelor (MAI), care îl avea ca ministru interimar pe domnul Vasile Blaga, și Ministerul Afacerilor Externe (MAE), care îl avea ca ministru interimar pe domnul Cătălin Predoiu.

Privind retrospectiv la modul în care s-au desfășurat alegerile din 2009, presiunea mediatică de la acel moment și miza politică uriașă, consider că AEP și-a îndeplinit corect atribuțiile prevăzute de lege și nu a dat dovadă în vreun moment de partizanat față de vreun candidat sau altul. Mai mult, luând în considerare puzzle-ul instituțional pe care îl implică organizarea unui scrutin de o asemenea magnitudine, AEP nici nu ar fi avut cum să influențeze rezultatul, date fiind prevederile legislative de la acel moment, chiar dacă s-ar fi acționat politic.

Ca să fie foarte clar și să nu las loc de interpretări suplimentare. Nu cunosc existența vreunei celule care să se fi ocupat de influențarea rezultatului alegerilor precum cea descrisă de jurnalistul Dan Andronic. Nu m-am întâlnit niciodată într-un cadru altfel decât instituțional-formal cu cei nominalizați de domnul Dan Andronic. Nu am comunicat telefonic sau în alt mod cu altcineva din acel grup în seara turului II al alegerilor prezidențiale din 2009.

Din experiența acumulată în fruntea AEP, pot spune că, la momentul 2009, dar mai ales după 2012, influențarea rezultatului alegerilor (fie că vorbim de prezidențiale, parlamentare, locale sau europarlamentare) ar fi foarte greu de făcut.

Dacă ar exista un plan nelegal de mari proporții în acest sens, pentru a avea succes, ar trebui îndeplinite trei condiții (care nu sunt, în mod necesar, interdependente):

- 1. Să existe un vot masiv influențat prin mijloace nelegale. (turism electoral sau mită electorală). Așa cum am spus, în 2009, atribuții în contracararea acestor fenomene aveau MAI și MAE.
- 2. Să existe înțelegeri nelegale între reprezentanții partidelor politice din secțiile de votare pentru declararea într-un anumit fel a numărării voturilor.

Contracarea acestui fenomen poate fi realizată de partidele politice și de observatorii externi.

- 3. Manipularea și influențarea softului prin care se transmit rezultatele către AEP.

Având în vedere că știu realitățile tuturor scrutinurilor electorale începând cu 2007, data la care am fost numită vicepreședinte al AEP, nu există motive temeinice de îndoială privind rezultatul alegerilor pe niciunul dintre primele două paliere enumerate mai sus.

Consider însă că este suspect faptul că SIVECO, firmă controlată de doamna Irina Socol, a câștigat aproape toate licitațiile privind softurile de numărare și transmitere a datelor către AEP. Inclusiv la alegerile din 2009, care fac obiectul Comisiei din care faceți parte. Această zonă poate reprezenta o vulnerabilitate pentru sistemul democratic românesc.

În opinia mea, pentru a lămuri în totalitate lucrurile pe palierul legat de softuri, cred că ar fi util, din perspectiva finalizării demersului Comisiei, să se întâmple următoarele două lucruri:

- Lămurirea modului în care firma SIVECO, singură sau în consorții, câștigă aceste licitații pentru softurile de numărare a voturilor și transmitere a datelor, chiar dacă ele sunt deschise prin sistem SEAP. În contextul mai multor articole de presă care sugerează acest lucru, ar fi util lămurit dacă nu cumva, conform legii 14/1992, există sau exista până de curând un interes la nivelul anumitor instituții pentru ca această firmă să se ocupe de acest proces esențial într-o democrație.
 - Dacă acest lucru nu poate fi determinat de actuala Comisie, poate ar fi util un demers parlamentar separat în acest sens. Intuiția și relația de prietenie care m-a legat de Irina Socol începând cu 2009 îmi spun că lucrurile aflate ar putea face obiectul Comisiei de control parlamentar SRI, pentru că există suspiciunea rezonabilă că aceasta ar fi făcut parte sau ar fi fost apropiată de fosta conducere a Serviciului Român de Informații.
 - În contextul actual, consider că nici prietenia mea, pornită la inițiativa Irinei Socol în 2009, nu a fost deloc întâmplătoare, putând fi rodul unei acțiuni operative.

- o Suplimentar, supun atenției mai multe articole de presă care ar putea conduce spre o concluzie similară:

- <https://pressone.ro/regina-siveco-marirea-si-decaderea-irinei-socol/>
- <https://www.dcnnews.ro/sebastian-ghi-a-despre-irina-socol-siveco-am-viziat-o-in-arest-la-domiciliu-468785.html>
- <http://romania-libera.ro/special/dezvaluiri/siveco-si-o-firma-controlata-de-sebastian-ghita--desemnati-de-sri-castigatori-ai-controversatului-proiect-sii-analytica---exclusivitate---rom%C3%82nia-libera--45144/>

- b) Audierea colegilor mei de la departamentul informatic și comisia de licitație, pentru a se vedea imparțialitatea Autorității Electorale Permanente.

În altă ordine de idei, am urmărit cu deosebit interes lucrările publice ale Comisiei speciale de anchetă a Senatului și Camerei Deputaților pentru verificarea aspectelor ce țin de organizarea alegerilor din 2009 și de rezultatul scrutinului prezidențial. În acest context, am rămas profund surprinsă de declarațiile domnului Octavian Opriș privind „apropierea” mea de fostul Președinte Traian Băsescu și presupusa atitudine partizană pe care as fi avut-o cât eram vicepreședinte al AEP și, apoi, ca președinte al instituției.

Vreau să las la o parte orice urmă de ipocrizie în această chestiune. Am fost vicepreședinte și, apoi, președinte al AEP la propunerea Partidului Democrat Liberal (PDL) și cu susținerea fostului președinte al României Traian Băsescu. Iar, când am devenit președinte AEP, în 2012, am fost votată în această funcție de o majoritate PDL – PSD. Am apreciat foarte mult acest lucru și mărturisesc că am fost onorată pentru șansa oferită.

Auzind declarațiile gratuite și mincinoase făcute de domnul Octavian Opriș despre mine în fața comisiei, mă gândesc că vârsta înaintată i-a tulburat memoria. Drept pentru care nu îmi doresc să intru în vreun fel de polemică pe acest subiect.

Să fie clar: niciodată, orice funcție aș fi ocupat în fruntea AEP, nu am acționat partizan într-un sens sau altul. Din contră, aș spune. Asupra acestui lucru pot depune mărturie, cred, toți liderii partidelor politice cu care am interacționat în ultimii 10 ani.

În toate chestiunile care au implicat AEP, mai ales modificările legislative operate după 2012, am avut un dialog intens și extrem de constructiv cu toți liderii partidelor politice. Acest lucru se poate vedea din modul în care AEP a contribuit cu sprijin de specialitate în elaborarea legislației electorale, dar și a legii privind finanțarea partidelor politice și a campaniilor electorale.

Spre deosebire de alte instituții în care apropierea de oameni politici sau dialogul cu aceștia reprezintă o încălcare a deontologiei profesionale, consider că era obligația mea, ca președinte al AEP, să am un dialog constant cu partidele politice și cu cei aflați în fruntea lor, fără însă a face diferențieri între diverșii competitori politici.

De altfel, vreau să vă mărturisesc că eu cred că reținerea și arestarea mea în plină campanie pentru alegerile parlamentare din 2016 nu a avut nimic de-a face cu presupusa apropiere de fostul Președinte Traian Băsescu. Din contră, credința mea intimă este că reținerea și arestarea mea s-au dorit a fi lovituri aplicate PSD și președintelui său, domnul Liviu Dragnea.

Practic, ceea ce mi s-a întâmplat la sfârșitul lui 2016 nu a fost pe motiv că sunt „bășistă”, ci că sunt mai degrabă implicată în acțiunile întreprinse de PSD, deși nu s-a întâmplat asta niciodată. În realitate, nu am fost mai apropiată de un partid sau de celălalt, iar această neutralitate a fost interpretată de către cei care m-au arestat ca o lipsă de fidelitate față de „cauză”.

În sprijinul acestei supoziții, vreau să aduc mai multe argumente:

- 1. În anumite cercuri, am povestit de-a lungul timpului că ancheta în dosarul referendumului în ceea ce-l privește pe președintele PSD, domnul Liviu Dragnea, ar fi anormală și că o eventuală condamnare ar fi nelegală, date fiind dispozițiile legislației electorale. Niște „oameni de bine” mi-au spus că fac o greșală și că ar trebui să țin aceste opinii pentru mine. Precizez că acest lucru se întâmpla înainte de condamnarea definitivă a domnului Liviu Dragnea în acel dosar.
- 2. La un moment dat, am primit un telefon de la Președintele în funcție la acel moment, domnul Traian Băsescu, în care mi-a spus că aş putea fi arestată fix pe subiectul dosarului referendumului din 2012.
- 3. O altă greșală care mi s-a reproșat a fost nemulțumirea mea (exprimată față de mai mulți oameni, unii dintre ei politicieni) că, în 2012, procurorii

au ridicat listele electorale permanente de la acel moment. Și s-a vădit că ar trebui ca societatea să decidă dacă e firesc ca instituțiile de forță ale statului să dețină aceste informații.

- 4. În timpul anchetei în care am fost reținută și arestată, în perioadă campanie electorală pentru parlamentare, pe masa procurorilor, existau documente ale AEP care vizau vulnerabilitatea softului și modul în care se face repartizarea mandatelor. Am fost chestionată asupra acestor lucruri. Precizez că hârtiile care mi-au fost prezentate nu aveau legătură cu cauza penală în care eram anchetată. Ele nu aveau relevanță în speță și nu se regăsesc în rechizitoriul trimis către instanță.
- 5. În timpul anchetei penale, aceeași Irina Socol, prin avocații săi, m-a pus să fac denunțuri împotriva unor oameni politici. Țin să precizez că ea venea, în diferite momente la DNA, iar eu eram adusă din Arestul Poliției și îmi promitea că „o să-mi revăd mai repede copilul” dacă fac asta. Plus alte promisiuni pe care o să le prezint în fața instanței de judecată. Am dovezi înregistrate în acest sens cu avocatul plătit de ea.
- 6. Cu câteva zile înainte de reținerea și arestarea mea, am avut o întâlnire, în SUA, la invitația ambasadorului României, domnul George Maior, fost director al Serviciului Român de Informații și fost membru PSD. Cu câteva zile înainte, participasem, în calitate de președinte AEP și președinte A-WEB (Asociația Oficialilor electorali la nivel mondial), la derularea scrutinului prezidențial din Statele Unite.
- 7. Am fost reținută și arestată în baza unui denunț făcut de doamna Irina Socol, fostă șefă SIVECO, firmă despre care, așa cum am susținut și mai sus, se discută, în anumite cercuri, că ar putea funcționa în baza Legii 14/1992.

Având în vedere argumentele de mai sus, chiar dacă AEP nu poate influența în vreun fel rezultatul alegerilor, consider că arestarea mea în 2016, în timpul campaniei, s-a făcut pentru că s-a dorit subordonarea instituției în contextul în care se anticipa un scor mai strâns la alegerile parlamentare. Și s-ar fi putut folosi instituția pentru atingerea anumitor scopuri. Ca urmare a victoriei clare a PSD la alegerile parlamentare, nu a mai existat o motivație pentru folosirea AEP într-un sens sau altul.

Poate și acest lucru ar putea face obiectul actualei Comisi de anchetă sau, cel puțin, demers viitor similar.

Concluziile pe care ar trebui să le aveți legate de anumite influențe pot porni de aici.

În încheiere, vreau să reiterez faptul că, la momentul demisiei mele din fruntea Autorității Electorale Permanente, instituția parcursesese un drum lung față de momentul preluării mandatului și era pe deplin profesionalizată. În cadrul său, lucrează peste 300 de persoane, specialiști foarte buni fiecăr în zonele lor de acțiune. AEP funcționează la un înalt standard de eficiență și se află dincolo de orice posibilă suspiciune de partizanat politic. AEP este un pilon stăpân al statului român, care nu a fost hiperpersonalizat vreodată sau folosit în scopuri personale de mine ca șef al instituției sau de către oricine altcineva.

De altfel, sunt convinsă că, dacă fostul președinte Octavian Opriș ar fi implementat registrul electoral, ar fi realizat informatizarea secțiilor de votare și ar fi promovat legea finanțării partidelor politice, în timpul mandatului său, așa cum am făcut eu, în 2012, niciunul dintre liderii politici (ex: Liviu Dragnea, Adrian Năstase etc.) nu ar fi fost condamnați.

Pentru că s-a vorbit foarte mult despre AEP și despre activitatea mea în fruntea instituției, simt nevoia să enumăr, extrem de succint, câteva dintre progresele înregistrate în perioada 2012-2016.

- 1. Registrul electoral. O bază de date națională unică, în format electronic, în care să fie înscrși toți cetățenii români cu drept de vot, părea o utopie în urmă cu câțiva ani. Din 13 februarie 2014, Registrul electoral funcționează pentru toate tipurile de alegeri și în 2014 și 2016 trece testul alegerilor generale: europarlamentare, prezidențiale, locale și parlamentare. Prezența persoanelor decedate pe listele electorale devine o excepție rar întâlnită. Este baza necesară implementării oricărui program de prevenire a fraudelor electorale. Implementarea acestui proiect în 2014 a reușit să creeze o rețea funcțională, probabil singura la nivel național, în care sunt incluse toate primăriile și structurile AEP. Primarii apreciază că Registrul Electoral este baza de date cu informații actualizate la zi care poate fi utilizată și pentru alte scopuri administrative. În situația în care legislativul va dori o modificare în acest sens.

- 2. Organizarea administrativ – electorală a teritoriului. AEP a introdus Registrul Național al secțiilor de votare, care cuprinde 18.553 secții de votare. Este o bază de date vitală pentru instituțiile implicate în organizarea proceselor electorale.
- 3. Instruirea președinților și a locuitorilor birourilor electorale ale secțiilor de votare. AEP a urmărit constant să formeze un corp profesional de oficiali electorali. În acest sens, a instruit peste 50.000 de președinți și locuitori în fiecare proces electoral. Corpul experților electorali prinde viață cu ocazia alegerilor din 2016 ca urmare a modificărilor legislative din anul 2015. Orice persoană interesată din România poate participa acum activ la organizarea și derularea alegerilor.
- 4. Legea finanțării partidelor politice și a campaniilor electorale. Plus controlul asociat acestor activități. Este o atribuție pe care AEP o exercită cu responsabilitate, pentru a asigura integritate și transparență în finanțarea partidelor politice și a campaniilor electorale. GRECO evaluează această activitate și remarcă progresele înregistrate în domeniu, apreciind favorabil activitatea AEP. Din anul 2015, ca urmare a modificării legislației în domeniu, AEP primește sarcina rambursării cheltuielilor electorale în urma scrutinelor. AEP se achită în premieră de această sarcină cu ocazia alegerilor din anul 2016. Este pentru prima dată când toate cheltuielile electorale ale partidelor politice au loc la vedere.
- 5. Informatizarea secțiilor de votare. Un proiect pilot a fost derulat cu succes în 2010 și 2011, cu ocazia unor alegeri parțiale. AEP a oferit expertiză în acest domeniu Republicii Moldova, care a implementat deja sistemul. Parlamentul României este de acord cu informatizarea secțiilor cu ocazia reformării legilor electorale din anul 2015. Începând cu alegerile locale din 2016 Sistemul Informatic de Monitorizare a Prezenței la vot se aplică efectiv. Sistemul elimină votul multiplu și permite identificarea și actualizarea datelor privind alegătorii, verificarea și centralizarea instantanee a rezultatelor votării, comunicarea eficientă între diferitele entități implicate în procesele electorale. AEP reușește în parteneriat cu STS să asigure operatorii pentru tabletele prezente în toate secțiile de votare.

Aceste realizări nu sunt cuantificate doar din perspectiva mea, care ar putea părea subiectivă. În sprijinul ideii progresului instituțional înregistrat în acești ani, aş vrea să reamintesc că, datorită efortului tuturor foștilor colegi din cadrul AEP, s-au obținut numeroase premii, atât naționale, cât și internaționale.

- AEP a deținut de două ori Președinția Oficialilor electorali europeni (ACEEEO).
- AEP a deținut succesiv funcțiile de președinte și vicepreședinte al Organizației Oficialilor electorali mondiali (A-WEB).

Având în vedere progresul instituțional înregistrat de AEP în ultimii cinci ani, prin comparație cu situația preluată de la fostul președinte Octavian Oprea, sunt optimistă cu privire la parcursul viitor al instituției.

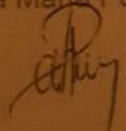
Sunt convinsă că viitorul președinte va aprecia infrastructura lăsată și se va putea baza pe profesionalismul foștilor colegi din AEP și va continua proiectele prevăzute în strategia de viitor a instituției. Cel mai important dintre acestea ar fi introducerea sistemului urnelor inteligente, lucru discutat, de altfel, și cu Președintele României, domnul Klaus Iohannis. Acestea ar oferi garanția unui proces electoral corect, transparent, la înalte standarde democratice internaționale.

În concluzie, apreciez că, dincolo de scopul final al acestei Comisii de anchetă, important este să privim către viitor. Autoritatea Electorală Permanentă, susținută de celelalte instituții ale statului (Parlament, Executiv, Administrația Prezidențială), poate oferi încrederea de care au nevoie cetățenii României în faptul că votul lor este cel care decide rezultatul final al oricăror alegeri. Este condiția de bază a oricărei democrații și a oricărui stat de drept.

Vă mulțumesc foarte mult pentru înțelegere și pentru atenția cu care, sunt convinsă, ați citit această adresă a mea. Sper să vă fie de folos în demersul propriu și să vă ofere un punct de plecare cu privire la modul în care s-a dorit sau se dorește influențarea procesului electoral din România.

Cu deosebit respect,

Ana Maria Pătru

 29.05.2017.